

Album 20

Tot nu toe heb ik in deze rubriek altijd geschreven over grootmeesters en dat is voor de meeste lezer een toch 'ver-van-mijn-bed show' en daarom ga ik in de rubrieken was navelstaren naar de eigen vereniging. Er zijn nog maar weinig mensen van het huidige ledenbestand, die iets van het eigen verleden (kunnen) weten. Vandaar.

Het leiden van een schaakvereniging is bepaald geen erebaantje. Natuurlijk zijn er ook leuke aspecten verbonden aan de functie van voorzitter, zoals het uitreiken van prijzen en het benoemen van ereleden, maar er komt veel meer bij kijken. Ik ben al meer dan twintig jaar lid van het bestuur als PR-meneer van de club en dus heb ik wel enig recht van spreken, denk zo. Ik heb meer dan honderd bestuursvergaderingen meegemaakt. Dit keer wil het hebben over de voorzitters van ESV, van wie ik er tot op heden zes heb mogen meemaken.

In het jubileumboek 'Eindhoven 75 jaar' (1990) heb ik voor het eerst een lijstje opgemaakt van de na-oorlogse voorzitters, maar inmiddels weet ik wel iets meer, zowel van voor de oorlog als van de laatste periode, want ik heb inmiddels het hele archief van de vereniging tot mijn beschikking en bovendien mijn eigen archief met alle ingebonden 'Raadsheren' (vanaf 1978). Het doorspitten ervan was een tijdrovende klus, maar leverde veel nieuwe gegevens op, die naar mijn idee het bewaren waard zijn.

Ik ga eerst het gat van voor de oorlog opvullen en daarvoor moeten we helemaal terug naar de oprichting van de club. De stichtingsvergadering werd gehouden op 28 september 1915 en een week later werd het eerste bestuur gekozen met dr. P. Gaarenstroom als voorzitter. Hij was toen ook de sterkste speler van de club, die speelde in café 'De Phenix'. Al binnen een jaar verhuisde de vereniging naar hotel 'Nijpels', omdat daar gratis een speelzaal ter beschikking gesteld werd, zij het in een niet verwarmd achterzaaltje. Later betrok de club het wel verwarmde bovenzaaltje. Er kwam een interne competitie van de grond met een stuk of vijftien deelnemers, maar verhuizen bleef een soort hobby van de vereniging.

Ik heb niet kunnen achterhalen wanneer exact en aan wie Gaarenstroom (in 1941 benoemd tot erelid) de voorzittershamer overdroeg, maar ik heb het sterke vermoeden dat dat aan Heinrich Dobelmann was, maar wanneer dat precies was is onduidelijk. Wellicht heeft daar nog iemand tussen gezeten, maar dat is aan de hand van de boeken niet op te maken. Gaarenstroom bleef nog wel lang lid van de vereniging.

Het schriftelijke archief van de vereniging begint in een statig met de hand geschreven cahier met het jaarverslag van 1936. Daarin wordt in een uitgeknipte overlijdensadvertentie uit de krant melding gemaakt van het overlijden van voorzitter Heinrich Dobelmann, foutief gespeld als 'H. Dobbelman'. De secretaris schrijft in zijn verslag van de Bijzondere Ledenvergadering van 18 september 1936 over de 'tragische wijze', waarop de voorzitter om het leven gekomen is en diens verdiensten voor de vereniging en het Brabantse schaakleven. 'De tragische wijze' wordt niet verder omschreven, maar het doet vermoeden dat Dobelmann bij een ongeluk om het leven gekomen is, maar er was veel meer aan de hand. Het ging om een heuse moord.

Ron van Hoogstraaten schreef erover in 'De Raadsheer' (2010-2011, no. 3). Het was een grappig bedoeld stukje, maar de feiten die hij daarin noemde, waren dat niet. Die bleken wel historisch te zijn : Dobelmann werd in 1936 op een landweg van Heeze naar Leende even ten zuiden van Heeze door zijn overbuurman vreselijk toegetakeld en met 11 tot 14 meststeken in borst en rug om het leven gebracht. Zijn moordenaar heette Sjef, maar ik heb niet kunnen achterhalen of de moord iets met schaken te maken had. De club werd opgezaald met een wel heel ongewone situatie ; vandaar de Bijzondere Ledenvergadering.

Dobelmann wordt opgevolgd door de heer Van der Ven, die de club door de eerste jaren van de oorlog leidt.

De vereniging was toen een echte herenclub. De leden spraken elkaar niet met de voornaam aan, maar met meneer. Dat is ook de reden waarom ik de voornamen van de eerste ze voorzitters niet heb kunnen achterhalen. Zij worden in de cahiers alleen met hun achternaam vernoemd, vaak zelfs niet eens met een voorletter. Het tutoyeren op de club begon pas aan het eind van de jaren zestig en lang niet alle leden waren daarvan gediend. Zij bekleedden vaak hoge maatschappelijk posities en wilden het daarbij behorende respect genieten.

In de annalen wordt in het jaarverslag 1945-1946, net na de oorlog, melding gemaakt van een vierde voorzitter in de persoon van, dr. Louis Stumpers. Hier eerst het rijtje voorzitters van de club, voor zover ik heb kunnen nagaan :

1. P. Gaarenstroom 1915-?
2. Heinrich Dobelmann-1936
3. V. van de Ven 1936-1945
4. Louis Stumpers 1945-1955
5. J. Siebeling 1956-1960
6. H. Geelen 1961-1963
7. Chris Feijters 1964-1974
8. Cornelis Korver 1975-1979
9. Cees Berghout 1980-1987
10. Peewee van Voorthuysen 1988-1990
11. Cees Versteeg 1991-2001
12. Frans Kuijpers 2001-heden

Deze foto met alle toen nog leven voorzitters van de club is gemaakt bij het 90-jarig bestaan van de vereniging in 2005 (op het podium van het toenmalige speellokaal 'De Lievendaal') met van links naar rechts : Cornelis Korver, Cees Berghout, Peewee van Voorthuijsen, Cees Versteeg en Frans Kuijpers, aan wie ik toen het jubileumboek 'Het Sterrenteam' mocht aanbieden.

Buiten de laatste vijf heb ik ook nog Louis Stumpers en Chris Feijters gekend, een altijd prominent aanwezig persoon. Hij speelde in die tijd alleen nog maar partijtjes tegen medeclublid Piet Bronkhorst en daar kon iedereen van meegenieten, want de heren voorzagen hun zinnen hardop van commentaar en dat tolereerde iedereen.

Louis Stumpers was van een andere statuur. Hij werd 29 keer kampioen van Brabant voor René Moonen hem van de zesde lustrumtitel afhiel en won onder meer de B-groep van het beroemde Staunton-toernooi 1946. Ik heb hem één keer uitvoerig geïnterviewd voor 'De Raadsheer' bij hem thuis. Eerlijk gezegd, ik mocht hem niet. Hij was professor aan de toen nog Technische Hogeschool Eindhoven, later de Technische Universiteit Eindhoven en het enige clublid dat me verbood hem met 'je' aan te spreken, hetgeen ik altijd als misplaatst ervaren heb : op de club ben je schaker, ongeacht je titel in het maatschappelijk leven, maar hij vond van niet. Hij had grote verdiensten voor het schaken in Eindhoven en Brabant, maar het was een nukkig en vooral ijdel persoon. Ik moest hem voor publicatie van het interview de tekst toezenden en hij veranderde een paar dingen, onder meer dat hij geen erelid van Eindhoven was, maar erevoorzitter.

De heren Siebeling en Geelen heb ik waarschijnlijk wel eens ontmoet, maar ik kan me hen niet meer in herinnering halen. Na hen kwam Cornelis Korver, oogarts in mijn woonplaats Best en dat was een ander verhaal. Hij was de man die 'De Raadsheer' een echt clubblad maakte : niet meer een onregelmatig verschijnend stelletje A-viertjes, maar een gedegen periodiek met na iedere externe ronde een verslag van alle vier de teams. Hij betrok mij bij de productie van zijn droom en haalde mij in 1978 over met mijn rubriek 'Het Buitengebeuren' te beginnen. Vaak mocht ik met hem me rijden in zijn Mercedes en bespraken we tijdens de ritten hoe het verder moest met de club. Hij verhuisde noodgedwongen uit Best, omdat de ondertunneling van de A2 dwars door zijn tuin gepland was en ging in het Belgische Ravels wonen. Hij komt af en toe nog op de club. Mede dankzij hem is het archief van de vereniging vanaf 1978 compleet.

Cees Berghout herinner ik me als een aimabele, maar slagvaardige voorzitter. Toen ik in de

jaarvergadering van 1980 een vraag stelde over het toekomstige 75-jarige jubileum stelde, reageerde hij adequaat : "Nou, dat lijkt me een mooie taak voor jou" en ik zat er aan vast. Uiteindelijk lukte het daar een mooi feestje van te maken met een uitwedstrijd tegen Brussel, een boek en een grote simultaanseance met John van der Wiel, Predrag Nikolic en Joris Brenninkmeijer. Ook hij komt gelukkig nog af en toe op de club.

Zijn opvolger was de veel jongere Peewee van Voorthuijsen, die maar kort aanbleef, maar die ik heel goed heb leren kennen, want we hebben samen twee boeken geschreven : het al genoemde boek bij het 75-jarig jubileum van de club en het boek 'De Koning' (1991) voor uitgeverij M & P in Weert. We hadden in die tijd veel contact met elkaar en schreven vaak samen op de redactie van het toen nog bestaande blad 'Schaaknieuws' aan de Visserstraat in Eindhoven. Peewee was heel gemakkelijk in de omgang, maar verhuisde naar het noorden en moest toen noodgedwongen zijn functies opgeven.

Peewee werd opgevolgd door Cees Versteeg, nog steeds een actief lid van de vereniging. Ik heb veel met hem meegemaakt, maar hij zal me altijd bij blijven als de man van het openlucht-schaak, zowel in de Rechtestraat als op de Markt in Eindhoven. Hij haalden

mensen als Hein Donner en Genna Sosonko naar Eindhoven, maar ook Viktor Korchnoi en daarmee kwam de club zelfs in het Stadsjournaal in de lokale bioscopen. Een betere promotie was haast niet mogelijk.

Na Cees kwam Frans Kuijpers, de huidige voorzitter, en zoals iedereen weet, ben ik druk bezig met een biografie over hem en dus houd ik mijn kaken op elkaar. Volgend jaar komt het boek uit en dat moet iedereen eerst kopen en dan lezen. Frans twijfelt over zijn herverkiezing, maar het 100-jarig jubileum in 2015 wil hij toch wel graag nog even meepikken.

Natuurlijk doe ik met deze uiterst korte portretjes tekort aan de voorzitters - het zijn maar persoonlijke indrukken -, maar het is meer dan er ooit over hen geschreven is. En er is weer een stukje geschiedenis van de vereniging vastgelegd.

Jules Welling